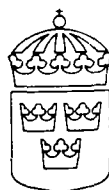

Regeringens proposition

1992/93:243

om godkännande av en överenskommelse mellan
Sverige och Estland på fiskets område

Prop.
1992/93:243

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 18 mars 1993.

På regeringens vägnar

Carl Bildt

Karl Erik Olsson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner överenskommelsen som reglerar de framtida fiskerelationerna mellan Sverige och Estland.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 18 mars 1993

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden B. Westerberg, Johansson, Laurén, Hörnlund, Olsson, Svensson, af Ugglas, Dinkelspiel, Thurdin, Hellsvik, Wibble, Björck, Davidson, Könberg, Lundgren, Unckel, P. Westerberg, Ask

Föredragande: statsrådet Olsson

Proposition om godkännande av en överenskommelse mellan Sverige och Estland på fiskets område

Inledning

Sedan mitten av 1970-talet, då de nationella fiskezonerna i bl.a. Östersjön utvidgades, har fiskerinäringen genomgått stora förändringar. Det internationella beroendet har ökat markant samtidigt som tyngdpunkten i det svenska havsfisket har förskjutits från Västerhavet till Östersjön. De dominerande arterna i den relativt artfattiga svenska Östersjözonen är sill/strömming, skarp-sill, torsk och lax. Torsken i Östersjön, som stått för mer än 40 % av det svenska fiskets samlade inkomster har under senare år kraftigt minskat i omfattning. Det gäller också den naturlekande laxen. Marknaden för sill och strömming, för vilken beståndssituationen är god, är svag. Miljöförändringar i havet är ytterligare en faktor som påverkar fisket liksom hydrografiska förhållanden. I synnerhet Östersjötorsken, som lever i sitt biologiska gränsområde, påverkas starkt av sådana förändringar. Det överfiske på torsk som ägde rum i den f.d. vita zonen, så länge området var oreglerat, är även det en viktig orsak till den nuvarande dåliga beståndssituationen för detta fiskslag.

Fisket i Östersjön regleras vid årliga kvotförhandlingar. Dessa inleds i september med förhandlingar inom ramen för Fiskerikommissionen för Östersjön om det totala uttaget av fisk. Inför dessa möten utfärdar Internationella havsforskningsrådet rekommendationer, vilka ligger till grund för förhandlingarna. Fiskerikommissionen fastställer genom överenskommelser totala tillåtna fångstuttag för sill, skarpsill, torsk och lax och kvoterna fördelas mellan de olika strandstaterna. Överenskommelsen har form av rekommendationer, som efter viss tid blir bindande för medlemsstaterna. Efter mötet med Fiskerikommissionen förs bilaterala förhandlingar mellan Sverige och de stater med vilka Sverige vill ha utbyte av kvoter i syfte att öka flexibiliteten i det svenska fisket.

Vid omväxlande bilaterala och multilaterala fiskeförhandlingar mellan Sverige, å ena sidan, och Estland, Lettland, Litauen resp. Ryssland, å den andra, den 22–24 januari 1992 framförde Sverige önskemål om bilaterala överenskommelser med var och en av de fyra stater som, enligt svensk uppfattning, har övertagit Sovjetunionens rättigheter och skyldigheter på fiskets område. Likalydande förslag till bilaterala ramavtal på fiskets område tillställdes därefter Estland, Lettland, Litauen och Ryssland. Förhandlingarna fortsatte under slutet av år 1992 och början av år 1993.

Den 24 februari 1993 undertecknades ett ramavtal som reglerar Sverige och Estlands framtida relationer på fiskets område. Texten till överenskommelsen, som endast är upprättad på engelska språket, bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga*.

I den nu undertecknade överenskommelsen med Estland regleras bl.a. rätten till fiske i den andra partens ekonomiska zon, fastställandet av högsta tillåtna fångstkvoter, rapporteringsskyldighet, licensiering av fartyg, tillämpning av lagstiftning och genomförandet av beståndsbevarande åtgärder vid fiske i den andra partens ekonomiska zon samt avtalets giltighetstid. Dessutom föreskrivs att bilaterala överläggningar skall ske årligen för att fastställa utbyte av kvoter. Genom undertecknandet av överenskommelsen upphör alla tidigare träffade avtal på fiskets område, vilka kan relateras till parternas ekonomiska zoner, att gälla. Detta innebär att överenskommelsen mellan Sovjetunionen och Sverige om ömsesidiga relationer på fiskets område (22 december 1977, SÖ 1977:80) samt överenskommelsen mellan Sovjetunionen och Sverige om ömsesidiga relationer på fiskets område i det tidigare omtvistade området i Östersjön (18 april 1988, SÖ 1988:39) upphör att gälla.

1988 års fiskeöverenskommelse är knuten till 1988 års principöverenskommelse mellan Sverige och Sovjetunionen om avgränsningen av det tidigare omtvistade området i Östersjön. De inbördes avgränsningarna i Östersjön mellan Estland, Lettland, Litauen och Ryssland är ännu inte klara. Enligt folkrättsliga principer ligger emellertid den tidigare svensk-sovjetiska avgränsningen i Östersjön fast mellan Sverige och de fyra nya staterna.

Enligt fiskeöverenskommelsen från år 1988 tilldelades Sovjetunionen rätten att i den svenska delen av det tidigare omtvistade området (vita zonen) fiska 18 000 ton fisk om året, varav 240 ton lax, medan Sverige under samma period tilldelades rätten att inom den sovjetiska delen av nämnda område fiska 6 000 ton fisk/år, varav 80 ton lax. Dessa fiskerättigheter skulle gälla under en period av 20 år, varefter de skulle omförhandlas. De fasta kvoterna i det tidigare omtvistade området har inneburit att den svenska delen har fått bilda ett särskilt förvaltningsområde inom den svenska ekonomiska zonen. De fasta kvoterna har orsakat allt större olägenheter genom den försämrade beståndssituationen för torsken och den långtgående kvoteringen av laxfisket. I 1988 års fiskeöverenskommelse är kopplingen till rådande beståndssituation vag. Därför är det av stor betydelse att överenskommelsen har sagts upp. Det är vidare värdefullt att ett fortsatt fiskeutbyte kan äga rum mellan Sverige och Estland inom ramen för en ny bilateral fiskeöverenskommelse.

I förordet till den nya överenskommelsen bekräftar de avtalsslutande parterna sin ömsesidiga strävan att säkerställa bevarandet av de levande tillgångarna i havet, särskilt vad avser Östersjön och Bälten. Enligt förordet beaktar överenskommelsen syftet i Förenta nationernas havsrättskonvention av den 10 december 1982 att åstadkomma ändamålsenligt hushållning med dessa tillgångar. Vidare tar överenskommelsen hänsyn till parternas traditionella fiske i den andra partens ekonomiska zon. Parternas vägledning till överenskommelsen är en strävan att utveckla och stärka vänskapen och samarbetet dem emellan.

Artikel 1. I överenskommelsen ges de avtalsslutande parterna rätt till fiske i den andra partens ekonomiska zon utanför tolv nautiska mil från baslinjerna på de villkor som anges i överenskommelsen.

Artikel 2. Vardera parten skall varje år för sin ekonomiska zon fastställa högsta tillåtna fångstmängd för enskilda fiskbestånd eller grupper av bestånd under beaktande av beståndens ömsesidiga beroende, bästa tillgängliga vetenskapliga data, rekommendationer från Fiskerikommissionen för Östersjön och andra relevanta faktorer.

Artikel 3. Överenskommelsen föreskriver att vardera parten efter samråd med den andra parten årligen skall fastställa dels de fångstmängder som den andra parten får fånga och dels de områden där dessa mängder får fångas. Vid oförutsedda omständigheter såsom när brådsakande åtgärder för bevarande måste vidtas, skall fångstmängden ändras. Vid fastställandet av fångstkvoter för den andra partens fiskefartyg skall den andra partens traditionella fiske i området samt övriga faktorer av betydelse beaktas. Vardera parten skall för den andra partens fiskefartyg fastställa sådana fångstkvoter som är nödvändiga för att balansera dess fiskerättigheter i den egna ekonomiska zonen.

Artikel 4. I överenskommelsen anges att den ena parten, då dennes fångstmängd enligt artikel 2 överstiger fångstkapaciteten, kan tilldela den andra partens fiskefartyg en fångstkvote av överskottskvantiteter på fisk. Detta skall i så fall ske på den förstnämnda partens villkor och efter vederbörliga konsultationer med hänsyn tagen till andra länders intressen på fiskeområdet.

Artikel 5. Parterna åtar sig vid fiske i den andra partens ekonomiska zon att genomföra beståndsbevarande åtgärder samt underkasta sig detta lands lagstiftning på fiskets område. I artikeln preciseras närmare en del av de regler och bestämmelser som måste iakttas vid fiske i den andra partens ekonomiska zon. Bl.a. måste fiskefartyg medföra loggbok, vari vissa specificerade uppgifter skall införas. Vidare skall rapporter lämnas per radio när fiske påbörjas och avslutas. I överenskommelsen föreskrivs en informationsplikt till den andra parten avseende fångster, fångsttider, nya lagar och andra föreskrifter.

Artikel 6. Artikeln behandlar frågor om licensiering. För att få fiska i den andra partens ekonomiska zon måste varje fartyg ha licens, vilken kostnadsfritt utfärdas av den andra partens myndighet. För att möjliggöra detta skall parternas behöriga myndigheter ge nödvändig information om de fartyg som

är aktuella. Information skall också lämnas om de underhålls- och hjälpfartyg som medföljer sådana fiskefartyg.

Artikel 7. Parterna åtar sig att se till att dess fartyg följer bestämmelserna i denna överenskommelse och andra tillämpliga föreskrifter. Vardera parten ges i sin ekonomiska zon rätt att vidta de åtgärder som enligt internationell rätt kan vara nödvändiga för att säkerställa att den andra partens fiskefartyg följer bestämmelserna i denna överenskommelse.

Artikel 8. Artikeln återknyter till förordet. Parterna åtar sig att samarbeta direkt och genom internationella organisationer för att säkerställa en tillfredsställande hushållning med och bevarande av de levande tillgångarna i havet, särskilt i Östersjön och Bälten.

Artikel 9. Vid ikraftträdandet av denna överenskommelse upphörde alla tidigare träffade avtal på fiskets område, vilka kan relateras till parternas ekonomiska zoner, att gälla. Överenskommelsen skall inte påverka andra överenskommelser mellan parterna eller multilaterala konventioner som parterna tillträtt. Överenskommelsen skall inte heller påverka någondera partens uppfattning i havsrättsliga frågor.

Artikel 10. Avslutningsvis finns bestämmelser om ikraftträdande samt om giltighetstiden. Överenskommelsen skall tillämpas provisoriskt från dagen för dess undertecknande och gälla för en tidsperiod av tio år. Om den inte sägs upp minst sex månader före periodens slut, förlängs den automatiskt i perioder om sex år åt gången.

Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att godkänna överenskommelsen den 24 februari 1993 mellan Sverige och Estland på fiskets område.

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

AGREEMENT

between the Government of the Kingdom of Sweden and the Government of the Republic of Estonia on Fisheries

Prop. 1992/93:243

Bilaga

The Government of the Kingdom of Sweden and the Government of the Republic of Estonia, hereinafter referred to as the Contracting Parties;

Reaffirming their common desire to ensure the conservation of the living resources of the sea, in particular the living resources of the waters of the area of the Convention on Fishing and Conservation of the Living Resources in the Baltic Sea and the Belts, done at Gdansk on September 13, 1973, and to maintain the most rational management and exploitation of these resources;

Taking into account the United Nations Convention on the Law of the Sea of December 10, 1982 especially the parts regulating the utilization and conservation of the living resources;

Taking into account the habitual fishing of each Contracting Party in the area of fisheries jurisdiction of the other Contracting Party;

Guided by the permanent aspiration to develop and strengthen friendship and cooperation between them;

Have agreed as follows:

Article 1

Each Contracting Party shall allow fishing vessels of the other Contracting Party to fish within its area of fisheries jurisdiction in the Baltic Sea beyond twelve nautical miles from the baselines from which the territorial sea is measured on the terms and conditions set out in this Agreement.

Article 2

Each Contracting Party shall determine annually for its area of fisheries jurisdiction the total allowable catch for individual stocks or complexes of stocks, taking into account the interdependence of stocks, the best available scientific data, the recommendations of the Baltic Sea Fishery Commission and other relevant factors.

Article 3

1. Each Contracting Party shall determine annually, after consultations with the other Contracting Party allotments for fishing vessels of that Contracting Party and the areas within which these allotments may be fished. Such allotments shall be subject to adjustment when necessary to meet unforeseen circumstances, in particular the need for emergency conservation measures based on the best available scientific evidence.

2. When determining the allotments for fishing vessels of the other Contracting Party, the habitual fishery of the other Contracting Party in the area and other relevant factors should be taken into account.

3. Each Contracting Party shall determine for the fishing vessels of the other Contracting Party such allotments:

- a) as are necessary to balance its fishing rights in area of fisheries jurisdiction of the first-mentioned Contracting Party, or
- b) as may be granted in accordance with Article 4 of this Agreement.

Article 4

Whenever a determination by a Contracting Party of the total allowable catch under Article 2 of this Agreement shows that this catch exceeds the harvesting capacity of that Contracting Party, fishing vessels flying the flag of the other Contracting Party may be admitted to participate in fishing for such surplus quantities, on terms and conditions established by the first-mentioned Contracting Party after appropriate consultations, taking into account that such admittance should not affect the interests of other countries in respect of fisheries.

Article 5

1. Fishing vessels of one Contracting Party shall, when fishing within the area of fisheries jurisdiction of the other Contracting Party in accordance with this agreement, comply with the conservation measures and other terms and conditions established for such fisheries, and shall be subject to the laws and regulations of the Contracting Party in respect of fisheries.

2. The fishing vessels of each Contracting Party shall daily enter relevant data on fishing ground, fishing effort and catch in log-books which shall at all times during the passage in the area of fisheries jurisdiction of the other Contracting Party be available for inspection. Each fishing vessel shall report by radio about the commencement and completion of fisheries within the area of fisheries jurisdiction of the other Contracting Party as well as about other relevant matters in such a manner and at such a time as may be prescribed by that Contracting Party. The appropriate authority of each Contracting Party shall furnish to the appropriate authority of the other Contracting Party detailed reports on catch, fishing time and other pertinent information in such a manner and at such a time as may be prescribed by that Contracting Party. The provisions of this paragraph shall be without prejudice to paragraph 1 of this Article.

3. In the case of the establishment of new laws, regulations or conditions of special importance to the fisheries of the other Contracting Party, appropriate advance notice shall be given.

Article 6

1. The relevant authorities of each Contracting Party shall notify to the relevant authorities of the other Contracting Party the name, registration

number, the gear proposed to be used and other pertinent particulars of any fishing vessel of the first-mentioned Contracting Party which intends to fish within the area of fisheries jurisdiction of the other Contracting Party pursuant to Article 1 of this Agreement. Such notification shall also be given for any supply and support vessels specifically accompanying such fishing vessels.

2. The relevant authorities of each Contracting Party shall issue appropriate licences to each fishing vessel of the other Contracting Party which is admitted to such fisheries. Such licences shall not be subject to fees.

Article 7

1. Each Contracting Party shall ensure compliance by its vessels with the provisions of this Agreement and other relevant regulations.

2. Each Contracting Party may take within its area of fisheries jurisdiction such measures, in conformity with international law, as may be necessary to ensure the compliance of vessels flying the flag of the other Contracting Party with the provisions of this Agreement.

Article 8

The Contracting Parties undertake to cooperate directly and through appropriate international organizations to ensure proper management and conservation of the living resources of the sea, in particular with regard to stocks occurring within the area of the Convention of Fishing and Conservation of the Living Resources in the Baltic Sea and the Belts, done at Gdansk on September 13, 1973.

Article 9

1. As from the date of entry into force of this Agreement all other previously concluded agreements on fisheries related to the areas of fisheries jurisdiction of the Contracting Parties shall not be in force with respect to the Contracting Parties.

2. This Agreement shall be without prejudice to other existing agreements between the Contracting Parties or to existing multilateral conventions to which the Contracting Parties are party. Nor shall it prejudice the view of either Contracting Party with regard to the law of the sea.

Article 10

1. This Agreement shall enter into force on the date of exchange of notifications of approval according to the constitutional requirements of each Contracting Party. This Agreement shall be applied provisionally from the date of its signature.

2. This Agreement is concluded for an initial period of ten years. The Agreement shall automatically be prolonged for additional six year periods pro-

vided that neither Contracting Party gives the other a written notice of denunciation six months before the Agreement expires.

Prop. 1992/93:243
Bilaga

Done at on in duplicate in the English language.

For the Government of
the Kingdom of Sweden

For the Government of
the Republic of Estonia

